

АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ

орган аудиторського самоврядування

РАДА АУДИТОРСЬКОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

10.09.2020

м. Київ

№ 45/5

Про притягнення до професійної відповідальності та застосування дисциплінарного стягнення

Керуючись нормами Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (далі – Закон), Статутом Аудиторської палати України, затвердженим рішенням з'їзду аудиторів України від 18.05.2019 № 1/11, Положенням про Раду Аудиторської палати України, затвердженим рішенням установчого з'їзду аудиторів України від 14.07.2018 (зі змінами та доповненнями), Рада Аудиторської палати України у складі Голови Каменської Т.О., членів Ради – Барановської О.М., Бондаря В.П., Іщенко Н.І., Редько К.О., Романюка М.В., Шульман М.К., розглянувши у відкритому засіданні дисциплінарну справу стосовно суб'єкта аудиторської діяльності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «АУДИТ-ПАРТНЕР» (код ЄДРПОУ 22795553, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 4471),

ВСТАНОВИЛА:

До Ради Аудиторської палати України від Комітету з контролю якості аудиторських послуг (далі – Комітет) надійшло Подання про застосування стягнення від 14.02.2020 (далі – Подання), в якому зазначено, що під час проведення перевірки з контролю якості аудиторських послуг ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «АУДИТ-ПАРТНЕР» (далі – суб'єкт аудиторської діяльності), виявлено в його діях ознаки професійного проступку, а саме:

- недотримання вимог Закону при проведенні обов'язкового аудиту фінансової звітності за 2018 рік підприємства, що становить суспільний інтерес – ОСОБА_1 (далі – Підприємство 1);

- недотримання вимог Закону при проведенні обов'язкового аудиту фінансової звітності за 2018 рік підприємства, що становить суспільний інтерес – ОСОБА_2 (далі – Підприємство 2), компанією з управління активами якого є Підприємство 1;

- недотримання вимог Закону при проведенні обов'язкового аудиту фінансової звітності за 2018 рік підприємства, що становить суспільний інтерес – ОСОБА_3 (далі – Підприємство 3).

Контроль якості аудиторських послуг суб'єктів аудиторської діяльності здійснюється шляхом проведення перевірки якості аудиторських послуг суб'єктів аудиторської діяльності щодо дотримання ними міжнародних стандартів аудиту, принципу незалежності, ефективності внутрішньої системи контролю якості аудиторських послуг, дотримання вимог Закону (частина перша статті 40 Закону).

Відповідно до Плану-графіку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг на 2019 рік, затвердженого рішенням Ради Аудиторської палати України від 27.06.2019 № 15/1, Комітетом проведено перевірку з контролю якості аудиторських послуг суб'єкта аудиторської діяльності.

За результатами перевірки Комітетом:

- складено Звіт про результати перевірки з контролю якості аудиторських послуг від 14.02.2020. Зазначений Звіт затверджено рішенням Ради Аудиторської палати України від 26.02.2020 (пункт 1 розділу 4 Порядку);

- направлено Раді Аудиторської палати України Подання про застосування стягнень від 14.02.2020, оскільки Комітетом з контролю якості виявлено підстави для порушення дисциплінарної справи щодо суб'єкта аудиторської діяльності.

Рада Аудиторської палати України за результатами перевірок з контролю якості в разі виявлення фактів вчинення професійного проступку застосовує до суб'єктів аудиторської діяльності стягнення (пункт 9 розділу 4 Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.08.2019 № 362) (далі – Порядок).

26.02.2020 Радою Аудиторської палати України (протокол № 31 від 26.02.2020-27.02.2020) стосовно суб'єкта аудиторської діяльності порушено дисциплінарну справу.

З 12.03.2020 по 26.08.2020 дисциплінарна справа, порушена щодо суб'єкта аудиторської діяльності, не розглядалася, оскільки, з метою забезпечення прав аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, дотримання засад змагальності при розгляді дисциплінарних справ і запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, рішенням Ради Аудиторської палати України від 17.06.2020 № 40/2 було зупинено розгляд усіх порушених дисциплінарних справ.

Рішенням Ради Аудиторської палати України від 26.08.2020 (протокол №44) поновлено розгляд дисциплінарної справи.

Під час розгляду дисциплінарної справи встановлено наступне.

Аудиторська діяльність регулюється Законом, іншими нормативно-правовими актами та міжнародними стандартами аудиту (частина перша статті 3 Закону).

Аудиторські послуги можуть надаватися лише суб'єктом аудиторської діяльності, якому таке право надано в порядку та на умовах, визначених цим Законом (частина перша статті 6 Закону).

Суб'єкти аудиторської діяльності можуть надавати аудиторські послуги лише після включення до Реєстру (частина перша статті 20 Закону).

Реєстр є публічним, оприлюднюється і підтримується в актуальному стані у мережі Інтернет на веб-сторінці Аудиторської палати України. Відомості, що містяться в Реєстрі, є відкритими і загальнодоступними з можливістю цілодобового вільного доступу та копіювання (частина третя статті 20 Закону).

Реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, зокрема, містить такі розділи: «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» (стаття 21 Закону).

Призначеним для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності може бути суб'єкт аудиторської діяльності, який відповідає вимогам, встановленим Законом, та включений до відповідного розділу Реєстру (частина перша статті 29 Закону).

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», підприємства, що становлять суспільний інтерес, - підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств.

Відповідно до Подання про застосування стягнень від 14.02.2020, під час проведення Комітетом перевірки контролю якості суб'єкта аудиторської діяльності, у його діях виявлено ознаки професійного проступку, а саме: виконання суб'єктом аудиторської діяльності завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства 1, що відповідно до статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» належить до підприємств, що становлять суспільний інтерес, як емітент інвестиційних сертифікатів Підприємства 2, цінні папери якого були допущені до торгів на фондових біржах з 23.06.2015 по 13.02.2019 та виконано завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства 2, керуючою активами якої є Підприємство 1, та інвестиційні сертифікати якого були включені до біржового списку.

Відповідно до офіційної інформації, яка розміщена на веб-сторінці Національної комісії з цінних паперів на фондового ринку, цінні папери Підприємства 1 - емітента інвестиційних сертифікатів Підприємства 2 протягом 2018 року перебували в біржовому списку ПРАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА».

За інформацією, отриманою з веб-сайту ПРАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА», оприлюднена інформація про перебування інвестиційних сертифікатів

Підприємства 1 у 2018 році та першому кварталі 2019 року у біржовому списку (дата внесення до біржового списку/допущення до торгів - 23.06.2015; дата виключення з біржового списку - 13.02.2019).

Крім того, суб'єктом аудиторської діяльності виконано завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства 3, цінні папери якого перебували протягом 2018 року у біржовому списку АТ «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС».

Відповідно до офіційної інформації, яка розміщена на веб-сторінці Національної комісії з цінних паперів на фондового ринку, цінні папери Підприємства 3 протягом 2018 року перебували у біржовому списку АТ «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС». Згідно з оприлюдненою на веб-сайті АТ «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС» інформацією про перебування цінних паперів (облігацій) Підприємства 3 у 2018 р у біржовому списку (дата включення до списку - 28.05.2018; дата виключення із списку - 10.12.2018).

Під час розгляду дисциплінарної справи Радою Аудиторської палати України прийнято до уваги пояснення, надані суб'єктом аудиторської діяльності стосовно того, що цінні папери, емітентом яких є Підприємство 2, виключено з біржового списку цінних паперів АТ «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС» станом на 05.03.2018, а цінні папери, емітентом яких є Підприємство 3, станом на 31.12.2018 не знаходились в біржовому списку будь-якої фондової біржі України, що було перевірено суб'єктом аудиторської діяльності у відкритих джерелах.

Разом з цим, статтею 34 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» визначено, що подання заявки про допуск цінних паперів до торгів на фондовій біржі в частині включення до біржового реєстру вважається здійсненням публічної пропозиції. Подання заявки про допуск цінних паперів до торгів на фондовій біржі без включення до біржового реєстру не вважається публічною пропозицією (стаття 34 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок»).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про інститути спільного інвестування» (далі – Закон про ІСІ): інвестиційний сертифікат - цінний папір, емітентом якого є компанія з управління активами пайового інвестиційного фонду (далі - пайовий фонд) та який засвідчує право власності учасника пайового фонду на частку в пайовому фонді та право на отримання дивідендів (для закритого пайового фонду; цінні папери інституту спільного інвестування - акції корпоративного фонду та інвестиційні сертифікати пайового фонду).

Управління активами корпоративного фонду на підставі відповідного договору здійснює компанія з управління активами (частина перша статті 14 Закону про ІСІ).

Пайовий фонд - сукупність активів, що належать учасникам такого фонду на праві спільної часткової власності, перебувають в управлінні компанії з управління активами та обліковуються нею окремо від результатів її господарської діяльності (частина перша статті 41 Закону про ІСІ).

Відповідно до частини першої статті 43 Закону про ІСІ бухгалтерський та податковий облік операцій і результатів діяльності із спільного інвестування, які проводяться компанією з управління активами через

пайовий фонд, здійснюється компанією з управління активами окремо від обліку операцій та результатів її господарської діяльності та обліку операцій і результатів діяльності інших інститутів спільного інвестування, активи яких перебувають в її управлінні.

Відповідно до Положення про функціонування фондових бірж, що затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.11.2012 № 1688 (далі – Положення):

біржовий список - документ фондової біржі, який містить інформацію щодо цінних паперів, які на відповідну дату допущені до торгівлі на фондовій біржі за категорією лістингових цінних паперів або за категорією позалістингових цінних паперів;

біржовий реєстр - складова біржового списку, що містить інформацію щодо лістингових цінних паперів;

допуск до торгівлі - сукупність процедур щодо внесення цінних паперів до біржового списку або внесення інших фінансових інструментів до біржового списку фінансових інструментів;

припинення торгівлі - процедура виключення цінного папера із біржового списку або виключення іншого фінансового інструмента із біржового списку фінансових інструментів.

Біржовий список повинен бути оприлюднений фондовою біржею у вільному доступі у цілодобовому режимі на власному веб-сайті за кожен торговельний день та перебувати на такому веб-сайті протягом трьох років з дати їх оприлюднення (пункт 5 розділу III Положення).

Листом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.07.2020 № 16/-05/10560 роз'яснено, що якщо цінні папери емітента цінних паперів протягом звітного періоду перебували у біржовому списку фондової біржі, незалежно від строку перебування (один день чи більше), то емітент таких цінних паперів на дату включення до біржового списку фондової біржі набуває статусу підприємства, що становить суспільний інтерес і зберігає зазначений статус протягом всього звітного періоду.

Зважаючи на вищенаведене, фінансова звітність Підприємства 1, Підприємства 2 та Підприємства 3 за 2018 рік є фінансовою звітністю підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Разом з цим, суб'єкт аудиторської діяльності не був включений до розділу Реєстру «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

З урахуванням наданих Комітетом матеріалів перевірки з контролю якості аудиторських послуг, Подання про застосування стягнень та відповідних документів та пояснень, отриманих від суб'єкта аудиторської діяльності, Рада Аудиторської палати України дійшла до висновку про вчинення суб'єктом аудиторської діяльності професійного проступку, визначеного пунктом шостим частини п'ятої статті 42 Закону, що полягає в недотриманні під час надання аудиторських послуг Клієнту вимог, встановлених частиною першою статті 6, частиною тринадцятою статті 15, частиною четвертою статті 21, частиною першою статті 29 Закону.

Радою Аудиторської палати України, у відповідності до вимог статті 45 Закону під час обрання виду стягнення враховано обставини вчинення суб'єктом аудиторської діяльності порушення та його наслідки, серйозність та тривалість порушення, фінансовий стан суб'єкта аудиторської діяльності, рівень співробітництва відповідальної особи з Аудиторською палатою України та те, що станом на дату розгляду дисциплінарної справи до суб'єкта аудиторської діяльності стягнення не застосовувалися.

З огляду на вищезазначене, керуючись статтями 6, 21, 29, 42, 45 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», Рада Аудиторської палати України

ВИРІШИЛА:

1. Притягнути до професійної відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «АУДИТ-ПАРТНЕР» (код ЄДРПОУ 22795553, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 4471) та застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

2. Доручити Секретаріату Аудиторської палати України оприлюднити це рішення на офіційному вебсайті Аудиторської палати України з урахуванням вимог частини першої та абзацу першого частини другої статті 44 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Аудиторської палати України Каменську Тетяну Олександрівну.

Голова АПУ

Т.О. Каменська